

Bijkomende waarnemingen van *Ensis directus* (Conrad, 1843) in Villers-sur-Mer (Normandië)

N. Severijns

In een vorig artikel (Severijns, 2000) werd uitvoerig bericht over het feit dat *Ensis directus* haar verspreidingsgebied reeds heeft uitgebreid tot in Normandië. Dit bleek uit de vondst van 23 verse doubletten met afmetingen van 38.5 mm tot 150 mm tijdens een wandeling op het strand van Villers-sur-Mer, een 20-tal km ten zuiden van Le Havre, op 23-VIII-1999. Op 01-V-2000 heb ik Villers-sur-Mer weer bezocht. Opnieuw werd het strand bij laag water onderzocht, vanaf de reddingspost tot een 200-tal meter voorbij de wandeldijk in de richting van Cabourg, d.w.z. voor de "Falaises des Vaches Noires". Tabel 1 geeft een overzicht van de waarnemingen van de verschillende *Ensis*-soorten en van *Solen marginatus* op beide dagen.

Bij het tweede bezoek, op 01-V-2000, viel onmiddellijk op dat het aantal exemplaren van *Ensis directus* die waren aangespoeld, relatief ten opzichte van *Ensis arcuatus*, *Ensis ensis* en *Solen marginatus*, duidelijk was toegenomen in vergelijking met 23-VIII-1999. Dit keer was de soort erg duidelijk in het aanspoelsel aanwezig en moest er niet naar gezocht worden zoals vorig jaar wel nog het geval was. In aantallen was *Ensis directus* nu zelfs vergelijkbaar met *Ensis arcuatus*, terwijl op 23-VIII-1999 *Ensis arcuatus* nog duidelijk in de meerderheid was. Opvallend was ook dat er nu beduidend meer jonge exemplaren van *Ensis directus* gevonden werden. Onder deze jonge exemplaren opvallend veel eerstejaars, met een lengte van 27 mm tot ongeveer 75 mm.

Ensis directus heeft zich dus duidelijk stevig gevestigd voor de kust van Villers-sur-Mer en de grootte van de populatie neemt blijkbaar nog steeds toe.

Summary

On 23-VIII-1999, 23 fresh doublets of *Ensis directus* were found in Villers-sur-Mer (Normandy, France) on the beach in front of the "Falaises des Vaches Noires", between the security post and a distance of about 200 m past the end of the promenade (Severijns, 2000).

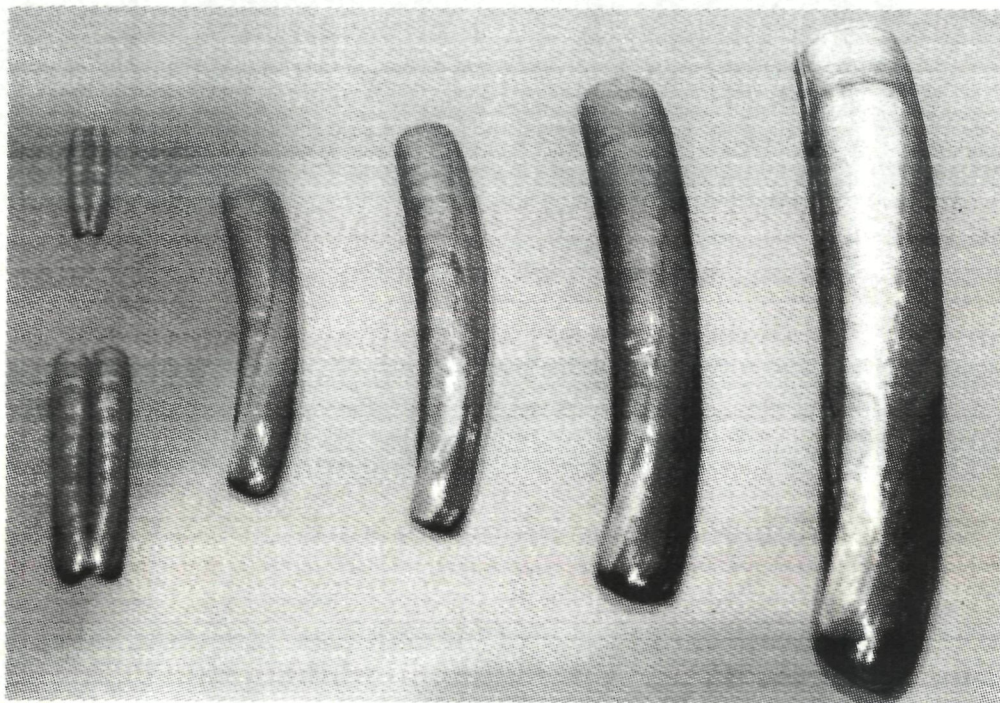
When visiting the same site again on 01-V-2000 clearly more specimens of *Ensis directus*, in relation to the number of specimens of *Ensis arcuatus*, *Ensis ensis* and *Solen marginatus*, were found compared to 23-VIII-1999. *Ensis directus* was this time

as abundant as *Ensis arcuatus*, whereas on 23-VIII-1999 *Ensis arcuatus* was still by far the most abundant of the two species. Among the specimens of *Ensis directus* that were found, a large number were young specimens, with a length between 27 mm and about 75 mm, i.e. in their first year. This indicates that *Ensis directus* has now firmly settled in Villers-sur-Mer and that its population is still growing.

Tabel 1. Overzicht van de waarnemingen van de verschillende *Ensis*-soorten en van *Solen marginatus* op het strand van Villers-sur-Mer op 23-VIII-1999 en 01-V-2000.

Datum	Soort	Aantal	Opmerkingen
23-VIII-1999	<i>Ensis arcuatus</i>	100-tal	doubletten + losse kleppen; enkele verse exn.
	<i>Ensis directus</i>	23	alleen verse doubletten; 38.5 – 150 mm
	<i>Ensis ensis</i>	15	14 verse doubletten; 88 - 126 mm
	<i>Solen marginatus</i>	enkele 100-den	alleen doubletten, enkele vers; vanaf 54 mm
01-V-2000	<i>Ensis arcuatus</i>	100-tal	doubletten + losse kleppen; enkele verse exn.
	<i>Ensis directus</i>	100-tal	alleen verse doubletten
	<i>Ensis ensis</i>	enkele 10-tallen	vooral verse doubletten
	<i>Solen marginatus</i>	enkele 100-den	doubletten + losse kleppen; enkele verse exn.

Foto 1. Enkele van de schelpen van *Ensis directus* die op het strand van Villers-sur-Mer werden verzameld op 23-VIII-1999 (grootste exemplaar) en 01-V-2000 (andere exemplaren). De lengte van de afgebeelde exemplaren varieert van 27 mm tot 150 mm.

Literatuur

Severijns, N., 2000. De Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* (Conrad, 1843) nu ook in Normandië. De Strandvlo, 20(2): 47-53.

**Buizegemlei 111
2650 Edegem**